

KOMMENTARER til HØRINGSUTTALELSER Regulering av Sætravatn **Saksnummer: 201835666**

Figur 1 Dagens utløp av Sætravatnet

Neset Kraft AS ønsker å øke kraftproduksjonen i Vestre- og Nedre Neset kraftverk, ved å regulere Sætravatn i Lund kommune i Rogaland.

Søknaden ble sendt 10.6.2018

Søknaden er av NVE sendt til høring og det er kommet noen høringsuttalelser. Disse høringsuttalelsene kommenteres kort nedenfor.

Rolf Svan Amundsen
Daglig leder Neset Kraft AS

Geir Weld:

Geir Weld mener bru og tiltak i utløpet er utført uten tilstrekkelige tillatelser. Tiltaket har medført og medfører problemer i forhold til vannstand i Sætravatnet.

Geir Weld er bekymret for isen på vannet.

Tiltakshavers kommentar:

Neset Kraft AS tar ikke stilling til påstanden om at tiltaket er utført uten tillatelse, men mener omsøkt tiltak i stor grad vil bedre forholdene i/ved Sætravatnet. Tiltaket vil i betydelig grad hindre/begrense de store vannstandsstigningene ved flom. Ved lave tilsig vil vannstanden bli holdt på LRV og vil være høyere enn normal vannstand ved de laveste tilsig. Ved lave tilsig kan tiltaket gi bedre forhold for båttrafikk på vannet, da vannet ikke blir fullt så grunt.

Alle vann er stort sett utsatt for vannstandsendringer og risiko for dårlig is.

Forholdene ved Sætravatnet vil endres noe, men om endringene øker eller reduserer risikoen for dårlig/farlig is kan diskuteres. Vannstandsendingene blir mindre enn i dag om tiltaket gjennomføres, men hyppigheten av endringer nok vil være noe større etter at tiltaket er gjennomført.

Da Neset Kraft AS etter at tiltaket er gjennomført står ansvarlig for regulering av Sætravatnet, vil skilting gjennomføres uavhengig av om forholdene har blitt bedre eller værre i forhold til usikker is.

Jan Morten Røkbuvold på begne av hytteeier Anne Irene Rasmussen Gnr/Bnr: 44/16

I likhet med Geir Weld påstår Jan Morten Røkbuvold at utløpet ble ombygd i 2001 uten tilstrekkelig tillatelse.

Hytteeieren er redd isforholdene ved Sætravatnet blir forverret etter en utbygging.

Hytteeier er også bekymret for at vannet vil forringe tomten og dens bruksmuligheter, samt skylle ut deler av tomten.

Tiltakshavers kommentar:

Ang is – se kommentar under Geir Weld.

Neset Kraft mener hyttetomten til Jan Morten Røkbuvold og Anne Irene Rasmussen allerede i dag har disse problemene ved flomvannstander. Flomvannstandene vil etter at tiltaket blir gjennomført bli lavere enn det de har vært de siste år. Vannstanden vil normalt ikke ligge på HRV, da det for optimal kraftproduksjon er gunstig å ha en dempning i Sætravatnet.

Direktoratet for mineralforvaltning:

Ingen kommentar.

Fylkesmannen i Rogaland:

Fylkesmannen er ikke kjent med den konstruksjonen i utløpet av Sætravatnet som medfører at vannet i prinsipp allerede er regulert. De mener tiltaket derfor må vurderes opp mot naturlig utløpsforhold.

De mener el.fiske viste god rekruttering av aure.

Fylkesmannen påpeker reirlokalteter for rovfugl og ber om at helikopter ikke benyttes ved bygging. Fylkesmannen mener at gjennomført feltarbeid ikke er godt nok da befaringen er

gjort utenom hekketida for fugl. Fylkesmannen savner en vurdering av Sætravatnet sin betydning for fugl.

Tiltakshavers kommentar:

Det tas ikke stilling til om tiltaket skal vurderes ut fra dagens forhold eller ut fra forholdene før bro/med dam ble bygget. Broen har vært der i 18 år.

*Tiltakshaver og Sweco mener Fylkesmannen i Rogaland har misforstått Swecos rapport angående rekruttering av fisk. Sweco sitt el.fiske i Sætraåna i august 2017 viste god rekruttering av aure på tre stasjoner i elva **nedstrøms** Sætravatnet. Selv om det er god rekruttering av ungfisk i elva, er dette fisk som trolig ikke når opp til Sætravatnet på grunn av naturlige fiskehinder i elva mellom Sætravatnet og elva. Det er 23 m høydeforskjell fra elvestrengen der prøvefiske ble gjennomført og opp til dammen.*

Auren i Sætravatnet er småvokst med dårlig kvalitet. Området har tidligere vært forsøringsutsatt og er kalket. Resultater fra garnfisket i perioden 1989 – 2017 er sammenstilt i rapporten. Det er således god dokumentasjon på forholdene for fisk i Sætravatnet. Sammenstillingen viser tydelig at det ikke er et rekrutteringsproblem for aure i Sætravatnet. Vannet er overbefolket og auren er av dårlig kvalitet. Prøvefisket i 2017 stadfester dette. Bestanden viser klare tegn på å være for stor i forhold til næringsgrunnlaget og utfordringen er snarere å avgrense rekrutteringen til bestanden og øke utfiskingen, enn å tilrettelegge for enda større rekruttering. Bunndyrprøver viste ikke forekomster av rødlistede arter.

I Sweco sin rapport er det for elvestrekningen nedenfor Nedre Neset kraftstasjon vurdert at situasjonen for aure vil bedres fordi tiltaket gir jevnere vannføring og større vanndekt areal i det som nå er tørre perioder. Omfanget er vurdert som noe positivt og konsekvens for akvatiske forhold tilsvarende..

Sætravatnet vil, etter en regulering som angitt, svinge mindre i vannstand enn det som er naturlig i dag. Reguleringen gjør at Sætravatnet får lavere flomvannstander og høyere vannstand i perioder med lave tilsig.

Potensialet for større forekomster av våtmarkstilknyttede fuglearter ble vurdert som er lite. Det er ikke registrert viktige våtmarksområder for fugl og slike ble heller ikke kartlagt under befaringen. Det er utarbeidet dybdekart for vannet, noe som også gir viktige indikasjoner for potensialet for eks. vadefugler. Hele vannet ble saumfart fra båt i to dager i forbindelse med feltarbeidet. Selv om befaringen ble foretatt i begynnelsen av august, etter hekkesesongen – gav befaringen et godt bilde av potensialet for våtmarkstilknyttede arter i områder.

Hele Sætravannet ble i to dager saumfart med båt i forbindelse med garnfiske og dybdemålinger med ekkolodd. Det er ikke grunnlag for å si at lokaliteten har spesielt potensiale for forekomster av våtmarksfugl, jfr. Rapport.

Sætravatnet vil, etter en regulering som angitt, svinge mindre i vannstand enn det som er naturlig i dag. Reguleringen gjør at Sætravatnet får lavere flomvannstander og høyere vannstand i perioder med lave tilsig. Tiltaket vil således ha liten påvirkning på eventuelt våtmarkstilknyttet fugl og konsekvensen er derfor satt til liten, negativ i rapporten.

Det er potensiale for klippehekkende rovfugl i fjellvegger både ved Sætravatnet og Åmstadvatnet. Det er tatt kontakt med fylkesmannen i Rogaland får å få innsikt i ev. reirlokalteter av rovfugl og de kjenner ikke til hekkinger i disse fjellveggene. Derimot er det påvist hekkende rovfugl andre steder, men i større avstand fra planområdet.

*Samlet sett for begge planområder ble verdien for tema fugl satt til **liten**.*

Når det gjelder forekomster av rovfugl, er en ikke kjent med at det hekker rovfugl nær dammen i Sætravatnet, slik fylkesmannens registreringer også tilsier.

Bruk av helikopter til anleggsarbeider ved dam er lite aktuelt da det går bilvei fram til dammen. Denne bilveien brukes også av et større antall hytteeiere på nordsida av Sætravannet. Det er også en god del hytter langs sørsida av vannet og det drives aktivt landbruk helt inntil Sætravannet. Det er derfor lite sannsynlig at eventuell anleggsvirksomhet i forbindelse med dammen, vil skape særlig mere forstyrrelser enn de som allerede forekommer gjennom dagens aktive bruk av veien over dammen, hyttene rundt vannet og drift av landbruksarealer. Dersom hekkende rovfugl skulle forekomme nær dammen i en ev. anleggsperiode, bør en eventuelt vurdere dette separat og legge føringer på når anleggsarbeidet kan finne sted.

En regulering av Sætravatnet vil i svært liten grad påvirke bekkekløften nedstrøms inntaksdammen til Nedre neset kraftverk.

Rogaland fylkeskommune:

Rogaland fylkeskommune påpeker at Sætravatnet inngår i et regionalt viktig område for friluftsliv.

I forhold til friluftsliv er man bekymret for isforholdene.

Viktigheten av INON-områder påpekes.

Gevinsten ved tiltaket er for liten.

Tiltakshavers kommentar:

Tiltakshaver mener at tiltaket ikke påvirker friluftslivet eller allmennhetens ferdsel på noen negativ måte. Isen på uregulerte/naturlige vann kan også være usikker under og etter stor nedbør når vannet stiger. Isen langs land og ved utløp vil kunne bli usikker. Vannet er tenkt regulert kun 90 cm om vinteren og reguleringen vil redusere vannstandsstigning ved store nedbørsmengder.

Tiltakshaver innser likevel at tiltaket som skal gjennomføres er menneskeskapt og at man da har ansvar for å skilte vannet med skilt «usikker is – regulert vann». Dette faktisk også om isforholdene skulle ha blitt forbedret.

Tiltaket reduserer ikke arealene for uberørt natur (INON). Det er flere hytter langs vannet og området er allerede sterkt påvirket.

Simuleringsmodellen som er benyttet gir ikke helt riktig bilde av verdien av reguleringen da modellen har for dårlig oppløsning. Tiltakshaver mener utbyggingen er interessant og at oppgitt kostnaden pr kWh ikke er riktig og heller ikke helt relevant i dette tilfellet.

Tiltakshaver mener tiltaket har større positiv verdi enn negativ og mener tiltaket tjener alle da man løser problemet med kraftige vannstandsendringer.

Lund kommune:

Lund kommune svarer på brev fra Geir Weld, der det påstås at tiltak i utløpet av Sætravatnet er etablert uten tilstrekkelige tillatelser. Lund kommune uttaler seg i liten grad til selve tiltaket, men henviser til konsesjonssøknaden og behandlingen av denne.

Tiltakshavers kommentar:

Tiltakshaver oppfatter at Lund kommune viser til at omsøkt tiltak vil løse de problemer man har i dag ved høye vannstander og at ingen større ulemper knyttes til tiltaket i forhold til allmennhetens bruk og ferdsel i området.

Oppsummering.

Tiltakshaver mener prosjektet totalt sett bedrer forholdene i Sætravatnet, da vannstanden om sommeren og i tørre perioder, ikke vil bli lavere enn LRV og fordi vannstanden ikke vil stige så høyt i flom, men vil så langt det er mulig å kontrollere naturen, ikke stige mer enn 80 cm sommerstid og 90 cm vinterstid. Tiltaket vil ikke påvirke friluftslivet eller allmennhetens ferdsel. Påvirkning på biologisk mangfold er minimal.

Lønnsomheten i prosjektet er bedre enn det som kommer fram av søknaden da simuleringsmodellen ikke er nøyaktig nok. Denne opererer med døgnverdier, mens tilsigsforholdene endres raskt over døgnet.